

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorozanta/rigorozantky:	Mgr. Tereza Tučková
Téma práce:	Ochrana práv v životním pojištění
Rozsah práce:	138 stran (z toho 127 stran, resp. 306 506 znaků včetně mezer vlastního autorského textu)
Datum odevzdání práce:	22. 11. 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka si jako téma své rigorózní práce zvolila oblast pojištění se specifickým zaměřením na pojištění životní a ochranu práv pojistníků i dalších stran v tomto pojištění. Jedná se o téma nikoli zcela nové, ale stále aktuální, mimo jiné i vzhledem k recentním změnám v pozitivněprávní úpravě (nový občanský zákoník, zákon o distribuci pojištění a zajištění) a v rozhodovací praxi při řešení sporů (nálezy finančního arbitra o neplatnosti některých smluv o životním pojištění). Autorčinu volbu tématu rigorózní práce je proto třeba hodnotit kladně.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Autorkou zvolené téma je tématem, které zasahuje do několika právních odvětví práva soukromého i veřejného, jakož i v neposlední řadě práva evropského, a vyžaduje k odpovědnému zpracování obeznámenost s celou řadou právních institutů a technických postupů v pojišťovnictví. To vše autorka v dostatečné míře osvědčuje. Z použitých metod dominuje v předložené práci metoda deskriptivní, zastoupeny, byť v podstatně menší míře, jsou rovněž metoda komparativní, analytická a syntetická.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se předložená rigorózní práce skládá – vedle úvodu a velmi stručného závěru, jakož i obligatorních formálních částí (čestné prohlášení, obsah, seznam zkratek, seznam použitých zdrojů, jakož i přehledy klíčových slov a abstrakty v češtině a angličtině) – z šesti dále podrobněji členěných stěžejních kapitol. První kapitola se věnuje institutu pojišťovnictví a pojištění, jeho základním charakteristikám a rysům včetně historického vývoje a rovněž aktuálnímu zakotvení pojišťovnictví v právním řádu České republiky. Druhá kapitola je věnována popisu základní kategorizace pojištění se zaměřením na jednotlivé typy a instituty pojištění včetně popisu základních pojmů s tím spojených. Třetí kapitola popisuje životní pojištění, jeho specifika a odlišnosti, jakož i dělení životního pojištění a rovněž i subjekty životního pojištění. Čtvrtá kapitola pojednává o pojistné smlouvě z pohledu předchozí i platné legislativy a rovněž se věnuje povinnostem subjektů pojistné smlouvy při jejím uzavírání a institutům pojistných podmínek, výluk z pojištění, zakázaných ujednání atd. Pátá kapitola rigorózní práce, shrnuje možnosti ochrany práv v životním pojištění, poskytuje přehled o veřejnoprávních a soukromoprávních institutech podle českého práva sloužících k hájení práv a nároků zákazníků pojišťoven. Metodou komparativní jsou porovnávány výhody a nevýhody té které možnosti s odkazem na konkrétní případy. Závěrečná šestá kapitola přináší stručné shrnutí tématu ochrany práv v životním pojištění de lege lata.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Předložená rigorózní práce je vcelku přijatelným pojednáním o pojištění, zejména životním pojištění a o ochraně práv účastníků pojistného vztahu v něm. Autorka se vedle popisu zkoumaných institutů a vztahů pokouší jen v relativně malé míře o jejich hlubší analýzu a předložení vlastních závěrů. Rigorózní práce má ve většině svého rozsahu charakter přehledového díla, jež si nečiní větší vědecké ambice. I tak lze však konstatovat, že zamýšlený záměr rigorózní práce (vyjádřený ostatně jen poněkud mlhavě a implicitně v úvodu práce), tj. popis nástrojů a institutů právní ochrany stran životního pojištění (zejména pojistníků, resp. pojištěných jako spotřebitelů) a jejich základní zhodnocení, byl dostatečným a akceptovatelným způsobem (nikoli však bezvýhradně) zpracován. Předloženou rigorózní práci proto lze považovat za přijatelnou a v zásadě splňující požadavky kladené na kvalifikační práce daného typu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíle obvykle sledované u tohoto typu kvalifikačních prací i vlastní poměrně nenáročné cíle vymezené autorkou v úvodu práce předložená rigorózní práce splňuje.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	<p>Autorka samostatně identifikovala vybrané relevantní právní aspekty a problémy, jakož i prameny dotýkající se zvoleného tématu rigorózní práce. S přijatelnou mírou samostatnosti vybranou tematiku také zpracovala. V práci jsou přítomny, byť jen v relativně malé míře, i některé vlastní autorčiny hodnotící závěry.</p> <p>Protokol o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce vykázal podobnost s velkým počtem (500) jiných dokumentů, přičemž míra podobnosti není u žádného z nich vyšší nebo rovna 5 %. Při bližším namátkovém zkoumání lze konstatovat, že podobnost je u přezkoumaných materiálů identifikovaných protokolem dána jen shodnou citací názvu nebo krátkých pasáží právních předpisů, případně shodnými krátkými citacemi z použitých a autorkou řádně označených pramenů pojednávajících o historii pojištění. Uvedenou zanedbatelnou míru podobnosti tedy nelze považovat za závadu předložené rigorózní práce a lze ji plně akceptovat.</p>
Logická stavba práce	Rigorózní práce je z hlediska systematického víceméně uspokojivě logicky členěna.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracovala s dostatečně rozsáhlým okruhem tuzemské literatury, v němž jsou hojnou měrou zastoupeny zdroje internetové. Žádné cizojazyčné zdroje využity nebyly. Na použité prameny autorka odkazuje v dostatečně dimenzovaném poznámkovém aparátu své práce. Její citace jsou v zásadě korektní a v souladu s citačními normami a uzancemi.

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	S ohledem na to, že předložená práce je spíše popisného charakteru, hloubka autorčiny vlastní provedené analýzy není velká. I tak lze však konstatovat, že předložená práce nevybočuje z poměrně široce nastavených mantinelů daných nároky kladenými na tento typ kvalifikačních prací.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava předložené práce je dobrá. Práce je v textu doplněna četnými tabulkami a grafy, z nichž některé jsou výsledkem autorčiny vlastní aktivity ve sběru a vyhodnocení dat. Za tento přístup je třeba autorku pochválit.
Jazyková a stylistická úroveň	Stylistická a jazyková úroveň předložené práce je přijatelná. Autorce lze vytknout ne zcela důkladnou závěrečnou redakci a korekturu předložené práce, v jejímž textu jsou přítomny četné překlepy a přehlédnutí např. na str. 4, 5, 25, 48, 51, 55, 56, 76, 86, 101, 102, 106, 126 a dalších).

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- K textu na str. 7
Mohla by autorka rozvést svou myšlenku o tom, že pojišťovnictví by se dalo charakterizovat jako státní instituce? Co vůbec chápe pod pojmem státní instituce? V jakém ohledu je pojišťovnictví v současné době u nás státní?
- K textu na str. 9
Autorka uvádí, že „...na pojištění lze nahlížet jako na celé jedno odvětví ekonomiky.“ Zároveň ovšem definuje pojištění jako vztah z pojistné smlouvy a nabádá k rozlišování pojmů pojištění a pojišťovnictví. Jak je v tomto světle obhajitelná její teze o pojištění jako odvětví ekonomiky?
- K textu na str. 47
Mohla by autorka rozvést, co mínila formulací první podmínky pro realizaci daňového odpočtu u daně z příjmů, že „osoba pojistníka je shodná ... s plátcem daně z příjmu“? Plátcem daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je v kontextu zákona od daní z příjmů zaměstnavatel. Může tedy dle autorky být pojistníkem a pojištěným ze životního pojištění zaměstnavatel?
- K textu na str. 48-49
Autorka rozebírá výhody pro zaměstnavatele u příspěvků na životní pojištění zaměstnance. Jako jedinou takovou výhodu však uvádí, že takové příspěvky (při splnění určitých podmínek) jsou osvobozeny od daně z příjmů. Jedná se v takovém případě skutečně o výhodu pro zaměstnavatele?
- Obecně k více výskytům v textu
Autorka důsledně používá v textu své práce složeného adjektiva přívlastkového „pojistně-právní“ (v kontrastu s autorkou rovněž v textu práce používanými složenými adjektivy „soukromoprávní“, „veřejnoprávní“, „občanskoprávní“). Mohla by s ohledem na pravidla českého pravopisu týkající se složených přídavných jmen (k dosažení např. zde: <http://prirucka.ujc.cas.cz/?id=140>) obhájit svou formu psaní prvně zmíněného výrazu?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.
---	---

V Praze dne 2. 1. 2019

JUDr. Petr Kotáb, Ph.D.
pověřený akademický pracovník